
Student: Dominik Vostál
Studijní program a obor: Právo a právní věda / Právo a právní věda
Název práce: Právní rámec pro sdílení dat mezi podniky v rámci EU
Vedoucí práce: JUDr. Ing. František Kasl, Ph.D.
Oponent práce: Mgr. Martin Erlebach
Rok odevzdání: 2024

Náročnost tématu práce:

Téma práce, které diplomant zvolil je velmi aktuální a originální s vysokým potenciálem pro přínos do praxe. Nařízení o datech pouze nedávno vstoupilo v platnost a, jak ostatně autor sám poukazuje, obsahuje mnoho nejasností, které bude třeba při jeho aplikaci vyjasňovat. Celkově hodnotím téma jako náročné, jelikož vyžaduje vyšší než běžné množství zdrojů jakož i vzhled do daného tématu.

Splnění cílů práce:

Autor uvádí jako cíl diplomové práce „...provést analýzu současného stavu regulace sdílení dat mezi podniky založenou Nařízením o datech v rámci EU, identifikovat hlavní výzvy a příležitosti spojené s tímto fenoménem a posoudit, zda a případně za jakých podmínek může Nařízení o datech naplnit své cíle, kterými jsou zajištění spravedlivějšího digitálního prostředí, povzbuzení konkurenčního trhu s daty, otevření příležitostí pro inovace založených na datech a zajištění větší přístupnosti dat pro všechny.“ Cíle práce jsou vymezeny komplexně a v souladu s celkovým textem práce. Přestože autor jako cíle práce uvádí i úvahy *de lege ferenda*, musím v tomto smyslu poukázat na patrný nedostatek těchto úvah. Autor v textu často identifikuje problematické části nařízení o datech, ovšem ne nutně nabízí úvahy nad jejich řešením. Je proto nutné říci, že cíle práce byly naplněny jen z větší části.

Teoretická a obsahová část práce:

Práce samotná, jak je ostatně patrné už z jejích cílů, je poněkud popisná. Práce je celkem rozdělena do 6 kapitol, úvodu a závěru. Na konec každé kapitoly autor vhodně zařadil shrnutí zjištění z dané kapitoly, tak aby byl čtenářský zážitek v často neprostupné materii přehlednější. Úvodní kapitoly se zabývají samotným nařízením o datech a pojmem „sdílení dat“, který je pro práci stěžejní. Následuje jádro práce, kde autor v práci vymezuje zejména povinnosti držitelů a příjemců dat, případně i třetích stran při jejich sdílení podle nařízení o datech v kapitolách 3–5. V textu vhodně rozlišuje mezi návrhem nařízení a jeho platným zněním, zejména ta vhodně poukazuje na posun, který se v rámci textu nařízení odehrál mezi jeho navrženým zněním a přijetím. Do textu práce autor také velmi zdařile zapracovává průběžně vlastní poznatky o problematických částech nařízení, které odhalil. V závěru práce pak autor všechna tato zjištění kondenzuje do 5 problematických oblastí, které je třeba vyřešit, aby nařízení o datech mohlo zdárně naplnit své cíle.

Pozitivně také hodnotím práci se zahraničními zdroji (nejen v angličtině), bez kterých by nebylo možné diplomovou práci vypracovat vzhledem k omezenému množství zdrojů v češtině. Autor prokázal hlubokou znalost vnitřního fungování nařízení o datech, kterou získal při psaní této práce.

Jako problematické ale vnímám z hlediska hodnocení práce a její obsahové stránky chyby, které mohly být odstraněny po pozorném přečtení. Zejména jde o zmínění možnosti vlastnit data na str. 24, která je chybná a sám autor dále v textu (str. 29) vysvětluje, proč data nelze vlastnit. Dále jsou pak v textu na několika místech evropská nařízení označována jako zákony (např. str. 95), což považuji za naprosto základní chybu. Dále za nevhodné vyjádření považuji, když autor na str. 37 píše „DA jasně ukazuje, že EU nebude váhat zavádět regulace, které zpomalí technologické společnosti, především ze Spojených států, prostřednictvím cíleného označení „gatekeeperů“ (strážců přístupu) a asymetrických požadavků na sdílení dat, aby evropské firmy měly větší prostor pro růst.“ Taková formulace by totiž mohla vést k výkladu, že nařízení o datech je právním předpisem, který určuje gatekeepers, přestože tímto právním předpisem je nařízení o digitálních

trzích.

Za nevhodnou také považuji autorovu práci se zdroji, v práci se na několika místech (např. str. 48, 86,...) nachází tvrzení či hodnocení popisovaného problému „komentátory“ či jinou autoritou, aniž by bylo tvrzení podloženo zdrojem.

Nakonec jako nevhodné vnímám instance, kdy se v textu práce velmi blízko za sebou opakují téměř totožné informace bez větší přidané informační hodnoty, a to aniž by šlo o shrnující kapitoly práce, zbytečně tak rozsah práce nabývá o již zmíněné informace.

Celkově je text práce ale koherentní a neobsahuje další větší faktické chyby, směřuje od obecného ke konkrétnímu a nabízí podnětné vymezení jednotlivých problémů, kterými nařízení o datech trpí.

Formální úroveň práce:

Celková jazyková úroveň práce je velmi dobrá, přestože je možné v práci sem tam nalézt překlepy či krkolomné formulace, nejde o nijak závažné prohřešky. Zejména s ohledem na kontext a rozsah diplomové práce jsou takové drobné nedostatky pochopitelné.

Jako nedostatečný ovšem vnímám poznámkový aparát. Kromě některých chybějících citací viz výše mám za to, že autor jako fyzické zdroje cituje i ty, které využíval jako zdroje elektronické (např. Kerber, W. *EU Data Act: Will new user access and sharing rights on IoT data help competition and innovation? Journal of Antitrust Enforcement*. 2024, roč. 12, č. 2), u zdrojů, které potom jako elektronické již uvádí opomenul autor uvést datum přístupu k danému zdroji a citace tak obsahuje pouze [cit.] bez konkrétního data jak v textu, tak v přehledu použité literatury.

Celkové strukturování textu práce je vhodné, není tedy problém sledovat myšlenkovou linku autora. Snad jedinou zvláštní volbou je zařazení speciální podkapitoly pro FRAND kritéria až po kapitolách, kde se autor již těmito kritérii zabývá. Nejedná se ovšem o závažnou překážku v plynutí textu, neboť autor zdařile přibližuje FRAND kritéria již před touto podkapitolou.

Návrh klasifikace diplomové práce:

prospěl

Doporučení pro rozpravu:

1. Autor v práci uvádí, že vzory pro vyhodnocení FRAND kritérií a návazná vzorová smluvní ustanovení pro sdílení dat, které bude připravovat evropská komise ve skutečnosti nemusí být nápomocné. Z jakých důvodů k tomuto závěru autor došel a má autor návrh, jak tuto situaci řešit, případně jak by pozměnil text nařízení, aby tyto vzory byly užitečnější.
2. Autor se v textu vyjadřuje kriticky k omezení sdílení dat z IoT s gatekeepers, mohl by tuto pozici rozvést? Proč by bylo vhodné ono omezení z nařízení o datech podle autora vyjmout?
3. Autor v závěru práce identifikuje 5 problematických oblastí z nařízení o datech. Jakou z těchto oblastí vnímá autor jako nejméně vhodnou k vyřešení v praxi a raději by změnil její úpravu přímo v nařízení? Případně proč je tato vybraná oblast dle něj nejproblematictější?

V Brně dne 17. 1. 2025

.....
Mgr. Martin Erlebach
oponent diplomové práce